

Toni Roca

(Els mites et porten a casa teva
una altra realitat més immediata
W.C. READS)

A la tarda, amb el vent que lent declina, quan l'herba als cinematògrafs pren una nova harmonia o un dibuix d'expectació, el poble -tot el poble que actua als centres de projecció cinematogràfics, amb els cinèfils més nus que mai i tot sempre cal dir-ho) vol encendre el color de l'esperança. És una mena de sensació, de sentiments que flueixen tranquils a la vora del riu. ¿Com poder arribar, germà, home de pau, dona de precisos equilibris interiors, a la profunditat de totes les coses, ara que tot sembla reviscolar i aquell aire tèrbol de matinada es transforma en una mena de passió ensorrada més enllà del pecat sempre sinistre? Tal vegada -però només tal vegada, Hollywood tingui la resposta adequada.

Però l'evidència de l'amor cruel...-per exemple: la carta de Susan Alexander Kane que mai no arriba i quan arriba, pitjor, encara- la imatge pura de la donzella, el bes calent a flor de carn, a flor d'oblit -i la carn és sempre tumult-esdevé finalment fil de l'aigua de la pluja, creativitat sonora, percepció literària, oració, símbol i ritus antics, repetitius però al llarg de tots els temps. No voldria, encara tu no has arribat a la meua vida, deixar ni tan sols un gram per a la violència que s'atansa només és tot allò que ara voldria. Tot allò...

(Capítol primer d'una història que revolucionarà el llenguatge del cinema allà pels redols de 1941, protagonitzada també per una frustrada cantant d'òpera, Susan Alexander Kane que acabà derruïda, alcohòlica i miserable. Susan Alexander Kane, dona de l'alba, viatgera constant i verdadera, multiplicadora del pa i del vi, antiga arqueòloga dels vells països de llegenda, nit i misteri jugadora de cartes -pòquer, és clar-, amant del vent i de la lluna. Amb el somriure obert i la carn per encetar, vestida amb la túnica de transparència. Susan Alexander Kane, possible /impossible vídua de Charles Foster Kane, ciutadà i periodista americà, deixà el soroll pausat de la mar, les cantonades de totes les places i aquell vell sentit de la caritat urbana

que sovint transportava angúnia i derrota. Probablement, l'exili...).

Llavors, tota la crònica del crim i de l'assassinat mai desxifrat pels comitès d'investigació general. Temptació al límit, perfecta coartada, sublim el bes, apocalíptica la mort quotidiana, incisiva la nit de les pistoles. Paisatge o geografia, estricta derivada dels bons costums de les bones famílies. Famílies, és clar, de riques hisendes i fèrtils possessions on l'herba creix -els cinematògrafs també- sense temps ni mesura. Ella aixecava el braç, movia la cintura, obria/tancava els ulls, demanava el pa i la sal i tot un món de disbauxa alteradora es desenvolupava al seu entorn, que era feble, que era fràgil com el

vidre de primavera, com la pell de l'infant que floreix al territori agrícola i ramader. Bella i aleshores princesa, Susan Alexander Kane quan entrava a escena es desencadenava tota una teoria ampla de l'estètica rigorosa, precisa, exacta. Anomenada i recordada, enlluernava l'aire del crim i de l'assassinat sempre que mostrava sense rubor ni traïdoria el cor de l'ànima de la roba interior blanca, immaculada. Roba comprada, és clar, al vell magatzem, al garatge del sud, a la central on viatgen sempre -automàticament, automàticament...- els ferrocarrils de tota la vida. De tota la mort. Els ferrocarrils de la ciutat de Los Angeles.

Susan Alexander Kane -te'n recordes?- fou un temps, dona amorosa i tendra, ferida i encesa, llunyana, tal vegada misteriosa. Amb la tranquil·litat de l'hivern (desembre/gener/febrer...probable) encisava els hòmens enormes també de la ciutat gran quan esdevingueren totes les cròniques de l'aigua, explosives i tendencioses, de cadència. Susan Alexander Kane, solidaritat, germanor, pluja a la cendra, entrà en un període de silencis o de reflexions. Aquella remor (soroll trencadís, de plom i de coure) de l'aigua torrent avall, riu amunt, mar de mar per l'illa de l'illa, la sobtarem greument. Però, de veritat te'n recordes noia de porcellana?

Susan Alexander Kane, perduda a Hollywood. Al vell Hollywood. □

